

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL FINANSINIŲ EUROPOS SĄJUNGOS PARAMOS PROGRAMŲ LĖŠŲ VALDYMO IR KONTROLĖS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2001 m. liepos 31 d. Nr. 953

Vilnius

Siekdama užtikrinti finansinių Europos Sąjungos paramos programų – PHARE (Techninės ir finansinės šalių donorių paramos šalims kandidatėms fondas), ISPA (Stojimo struktūrinės paramos aplinkosaugai ir transportui fondas) ir SAPARD (Specialioji žemės ūkio ir kaimo plėtros paramos programa) – lėšų, gaunamų pagal Lietuvos Respublikos ir Europos bendrijų Komisijos susitarimus (toliau vadinama – finansinė parama), ir Lietuvos Respublikos lėšų, skirtų finansuoti projektams, įgyvendinantiems finansines Europos Sąjungos paramos programas (toliau vadinama – bendrojo finansavimo lėšos), administravimo veiksmingumą, racionalų šių lėšų panaudojimą ir efektyvų šių finansinių Europos Sąjungos paramos programų (PHARE, ISPA ir SAPARD) lėšų valdymą bei kontrolę, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Priskirti Finansų ministerijai šias funkcijas:

1.1 koordinuoti finansinę paramą;

1.2 prižiūrėti, kaip naudojama finansinė parama ir bendrojo finansavimo lėšos, apibendrinti metų duomenis ir pasibaigus biudžetiniams metams iki naujų metų kovo 1 d. pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei apibendrinamąją medžiagą dėl finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų panaudojimo;

1.3 kasmet Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais terminais teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus dėl bendrojo finansavimo lėšų planavimo įtraukimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto rengimo planą;

1.4 teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti bendrojo finansavimo lėšų dydį, kuris bus numatomas rengiant Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą;

1.5 pervesti finansinę paramą susitarimuose tarp Lietuvos Respublikos ir Europos bendrijų Komisijos nurodytoms programoms įgyvendinančiosioms agentūroms;

1.6 kaupti ir analizuoti informaciją apie finansinių Europos Sąjungos paramos programų ir projektų įgyvendinimą.

2. Priskirti šias funkcijas ministerijoms, kitoms valstybės institucijoms bei įstaigoms, kurios, vadovaudamosi Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungos programa (Nacionalinė ACQUIS priėmimo programa), Nacionaliniu plėtros planu, kitomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintomis strategijomis, susitarimais tarp Lietuvos Respublikos ir Europos bendrijų Komisijos, dalyvauja planuojant finansinę paramą ir tvirtina bei dalyvauja atrenkant projektus, finansuojamus iš finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, rengia projektų vykdymo koordinavimo ir priežiūros metodikas, atsako už techninį ir finansinį šių projektų įgyvendinimą, už tai, kad jie būtų laiku ir tinkamai parengiami, prižiūri, kaip naudojamos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos, kaupia ir sistemina finansinę ir statistinę informaciją apie projektų įgyvendinimą:

2.1 Ūkio ministerijai – tvarkyti PHARE Ekonominės ir socialinės sanglaudos programos paramą verslo plėtrai;

2.2 Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai kartu su Švietimo ir mokslo ministerija – tvarkyti PHARE Ekonominės ir socialinės sanglaudos programos paramą žmonių išteklių plėtrai;

2.3 Vidaus reikalų ministerijai – tvarkyti PHARE Ekonominės ir socialinės sanglaudos programos paramą regioninėms ir vietos iniciatyvoms skatinti;

2.4 Žemės ūkio ministerijai – tvarkyti SAPARD programos paramą žemės ūkio ir kaimo plėtrai;

2.5 Susisiekimo ministerijai – tvarkyti ISPA programos paramą transporto infrastruktūros plėtrai;

2.6 Aplinkos ministerijai – tvarkyti ISPA programos paramą aplinkos apsaugos infrastruktūros plėtrai;

2.7 kitoms valstybės institucijoms ir įstaigoms – tvarkyti pagal savo kompetenciją paramą, gaunamą pagal PHARE programą (išskyrus PHARE Ekonominės ir socialinės sanglaudos programą) sritims, už kurias yra atsakingos šios institucijos ir įstaigos.

3. Nustatyti, kad ministerijos, kitos valstybės institucijos ir įstaigos, nurodytos šio nutarimo 2.1–2.6 punktuose, pagal kompetenciją gali įgalioti joms pavaldžias įstaigas atlikti darbus, susijusius su finansinės paramos planavimu, įgyvendinimu ir priežiūra.

4. Įpareigoti ministerijas, kitas valstybės institucijas ir įstaigas, nurodytas šio nutarimo 2.1–2.6 punktuose, Finansų ministerijos nustatyta tvarka:

4.1. teikti Finansų ministerijai ataskaitas apie lėšų, skirtų projektams, finansuojamiems iš finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, įgyvendinti, panaudojimą pagal paskirtį;

4.2. tvarkyti 4.1 punkte nurodytų lėšų apskaitą;

4.3. teikti Finansų ministerijai projektų, finansuojamų iš finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, įgyvendinimo ataskaitas.

5. Įpareigoti ministerijas, kurioms šiuo nutarimu priskirtos papildomos funkcijos, per 2 mėnesius nuo šio nutarimo įsigaliojimo dienos parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei nutarimų dėl šių ministerijų nuostatų dalinio pakeitimo projektus.

6. Patvirtinti Finansinių Europos Sąjungos paramos programų lėšų valdymo ir kontrolės tvarką (pridedama).

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

FINANSŲ MINISTRĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m.
liepos 31 d. nutarimu Nr. 953

FINANSINIŲ EUROPOS SĄJUNGOS PARAMOS PROGRAMŲ LĖŠŲ VALDYMO IR KONTROLĖS TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši tvarka reglamentuoja finansinių Europos Sąjungos paramos programų (PHARE, ISPA ir SAPARD) lėšų (toliau vadinama – finansinė parama), skirtų projektams Lietuvos Respublikoje finansuoti, valdymą ir šių lėšų panaudojimo kontrolę.

2. Šioje tvarkoje vartojamos sąvokos:

2.1. *įgaliotasis valstybės pareigūnas* – Lietuvos Respublikos Vyriausybės skiriamas pareigūnas, vadovaujantis Europos bendrijų pagalbos projektų įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje nacionaliniam fondui, atsakingas už finansinės paramos finansinį valdymą Lietuvos Respublikoje. Įgaliotasis valstybės pareigūnas yra finansų viceministras;

2.2. *nacionalinis pagalbos koordinatorius* – Lietuvos Respublikos Vyriausybės skiriamas pareigūnas, atsakingas už finansinės paramos programų Lietuvos Respublikoje sudarymą, koordinavimą ir priežiūrą;

2.3. *nacionalinis ISPA koordinatorius* – Lietuvos Respublikos Vyriausybės skiriamas pareigūnas, atsakingas už ISPA programos projektų sudarymą, koordinavimą ir priežiūrą;

2.4. *įgaliotasis PHARE programos pareigūnas* – įgaliotojo valstybės pareigūno skiriamas Lietuvos Respublikos pareigūnas, vadovaujantis PHARE įgyvendinančiajai agentūrai arba Centrinei finansų ir kontraktų agentūrai (CFKA) ir atsakingas už PHARE įgyvendinančiosios agentūros ir (arba) Centrinės finansų ir kontraktų agentūros operacijas, už tinkamą projektų finansinį valdymą;

2.5. *PHARE įgyvendinančioji agentūra* – Lietuvos Respublikos valstybės institucija arba įstaiga, atsakinga už PHARE konkursų organizavimą, sutarčių sudarymą, apmokėjimą ir techninį projektų, finansuojamų pagal PHARE programą, įgyvendinimą;

2.6. *Centrinė finansų ir kontraktų agentūra* – Lietuvos Respublikos įstaiga, atsakinga už PHARE programos konkursų organizavimą, sutarčių sudarymą, apmokėjimą už institucinio stiprinimo projektus (prireikus – ir už kitus projektus). Šiuos projektus techniškai vykdo vyresnysis PHARE programos pareigūnas;

2.7. *jungtinis PHARE priežiūros komitetas* – komitetas, kurį sudaro įgaliotasis valstybės pareigūnas, nacionalinis pagalbos koordinatorius ir Europos bendrijų Komisijos atstovai, atsakingi už PHARE programos priežiūrą;

2.8. *įgaliotasis sektoriaus pareigūnas* – įgaliotojo valstybės pareigūno skiriamas Lietuvos Respublikos pareigūnas, paprastai vadovaujantis ISPA įgyvendinančiajai agentūrai bei atsakingas už ISPA įgyvendinančiosios agentūros operacijas bei tinkamą finansinį įgyvendinamų projektų valdymą;

2.9. *ISPA įgyvendinančioji agentūra* – Lietuvos Respublikos valstybės institucija arba įstaiga, atsakinga už konkursų organizavimą, sutarčių sudarymą, apmokėjimą ir techninį pagal ISPA programą finansuojamų projektų įgyvendinimą;

2.10. *ISPA priežiūros komitetas* – pagrindinė ISPA projektų vykdymo priežiūros institucija, kurią sudaro Europos bendrijų Komisijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir tarptautinių finansinių institucijų atstovai. Komiteto pirmininkas – Nacionalinis ISPA koordinatorius. Komiteto nariai yra ISPA įgyvendinančiųjų institucijų ir galutinių gavėjų, kaip nurodyta daugiametėje finansavimo sutartyje, atstovai bei įgaliotasis valstybės pareigūnas.

II. FINANSINĖS PARAMOS VALDYMAS IR KONTROLĖ

3. PHARE programos lėšų valdymas ir kontrolė vykdomi taip:

3.1. PHARE programos lėšos Lietuvos Respublikai skiriamos vadovaujantis Europos Sąjungos Tarybos reglamentu Nr. 3906/89 bei Lietuvos Respublikos Seimo 1995 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. I-964 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos Ekonominės Bendrijos pagrindinės sutarties bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos Ekonominės Bendrijos finansinio memorandumo ratifikavimo“ (Žin., 1995, Nr. [55-1364](#)) ratifikuota Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos Ekonominės Bendrijos pagrindine sutartimi (toliau vadinama – Pagrindinė sutartis);

3.2. lėšos iš Europos Sąjungos patenka į Europos bendrijų pagalbos programų įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje nacionalinį fondą Finansų ministerijoje (toliau vadinama – Nacionalinis fondas), kurio steigimą ir veiklą reglamentuoja Supratimo memorandumas dėl Nacionalinio fondo steigimo (toliau vadinama – Supratimo memorandumas), pasirašytas tarp Lietuvos Respublikos ir Europos bendrijų Komisijos 1998 metais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 498 „Dėl Europos bendrijų pagalbos programų įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje nacionalinio fondo įsteigimo Finansų ministerijoje“ (Žin., 1999, Nr. [39-1233](#)) ir kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai;

3.3. kasmet Pagrindinės sutarties pagrindu Lietuvos Respublikos ir Europos bendrijų Komisijos pasirašomuose finansiniuose memorandumuose dėl PHARE programos (toliau vadinama – PHARE finansiniai memorandumai) nustatomi Europos bendrijų Komisijos finansiniai įsipareigojimai, šių įsipareigojimų vykdymo terminai, nurodomi finansuojami projektai;

3.4. PHARE programos lėšos, skirtos projektams Lietuvos Respublikoje įgyvendinti, iš Nacionalinio fondo pervedamos PHARE finansiniuose memorandumuose nurodytoms PHARE įgyvendinančiosioms agentūroms vadovaujantis tarp Nacionalinio fondo ir PHARE įgyvendinančiųjų agentūrų pasirašytais finansavimo sutartimis (toliau vadinama – PHARE finansavimo sutartys) ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatomis. PHARE finansavimo sutartyse yra nustatoma ataskaitų Nacionaliniam fondui už finansinės paramos lėšų panaudojimą teikimo tvarka, finansinė kontrolė, banko sąskaitų tvarkymas, dokumentų, kartu su paraiška pateikiamų Nacionaliniam fondui, sąrašas;

3.5. už Nacionalinio fondo veiklą atsako įgaliotasis valstybės pareigūnas. Įgaliotasis valstybės pareigūnas gali patikėti savo funkcijas ne daugiau kaip dviem kitiems pareigūnams, tačiau jis atsako už Supratimo memorandumu bei PHARE finansiniuose memorandumuose jam nustatytų pareigų vykdymą;

3.6. įgaliotasis valstybės pareigūnas visapusiškai atsako už finansinį PHARE programos lėšų valdymą iki PHARE programos pabaigos. Jis privalo užtikrinti, kad būtų laikomasi PHARE programos taisyklių, reglamentų ir procedūrų, susijusių su pirkimais, atsiskaitymu ir finansiniu valdymu, kad veiktų tinkama finansinės atskaitomybės ir informacinė projekto sistema;

3.7. įgaliotojo valstybės pareigūno funkcijos, administruojant PHARE programos lėšas, yra šios:

3.7.1. teikti Europos bendrijų Komisijai paraiškas dėl lėšų skyrimo ir šias lėšas administruoti;

3.7.2. nacionalinio pagalbos koordinatoriaus pritarimu skirti įgaliotuosius PHARE programos pareigūnus kiekvienoje PHARE įgyvendinančiojoje agentūroje ir (arba) Centrinėje finansų ir kontraktų agentūroje;

3.7.3. sudaryti PHARE finansavimo sutartis tarp Nacionalinio fondo ir kiekvienos PHARE įgyvendinančiosios agentūros ir (arba) Centrinės finansų ir kontraktų agentūros;

3.7.4. užtikrinti valstybės ir kitų bendrojo finansavimo išteklių srautą, kaip nustatyta PHARE finansiniuose memorandumuose ir kituose susitarimuose dėl Europos Sąjungos pagalbos programų;

3.7.5. užtikrinti, kad finansinės atskaitomybės, naudojant PHARE programos lėšas, sistema (*Perseus* ar jai tapati) būtų nuolat atnaujinama, o PHARE įgyvendinančiosios agentūros ir Centrinė finansų ir kontraktų agentūra reguliariai teiktų ataskaitas apie panaudotas lėšas bei projektų eigą;

3.7.6. PHARE finansavimo sutartyse numatyta tvarka pervesti lėšas PHARE įgyvendinančiosioms agentūroms ir (arba) Centrinei finansų ir kontraktų agentūrai;

3.7.7. kartu su Europos bendrijų Komisijos atstovais ir nacionaliniu pagalbos koordinatoriumi dalyvauti jungtinio PHARE priežiūros komiteto darbe;

3.7.8. programos pabaigoje išieškoti nepanaudotas lėšas iš PHARE įgyvendinančiųjų agentūrų ir (arba) Centrinės finansų ir kontraktų agentūros;

3.8. už PHARE įgyvendinančiosios agentūros veiklą atsako įgaliotasis PHARE programos pareigūnas, skiriamas įgaliotojo valstybės pareigūno, pritarus nacionaliniam pagalbos koordinatoriui;

3.9. įgaliotasis PHARE programos pareigūnas atsakingas už bendrą PHARE įgyvendinančiosios agentūros arba Centrinės finansų ir kontraktų agentūros veiklą bei operacijas ir už tinkamą įgyvendintinių projektų finansinį valdymą: konkursų organizavimą, sutarčių sudarymą, apmokėjimą, techninį investicinės paramos ir institucinio stiprinimo projektų (prireikus – ir kitų projektų) įgyvendinimą;

3.10. kiekvienoje ministerijoje, kitoje valstybės institucijoje arba įstaigoje, gaunančioje finansinę paramą pagal PHARE programą, skiriamas vyresnysis PHARE programos pareigūnas, kuris yra atsakingas už techninį investicinės paramos ir institucinio stiprinimo projektų įgyvendinimą toje ministerijoje, kitoje valstybės institucijoje arba įstaigoje;

3.11. sudaromas jungtinis PHARE priežiūros komitetas, į kurio sudėtį įeina įgaliotasis valstybės pareigūnas, nacionalinis pagalbos koordinatorius ir Europos bendrijų Komisijos atstovai. Šis komitetas renkasi ne rečiau kaip kartą per metus ir iš naujo aptaria PHARE finansuojamas programas. Remdamasis monitoringo ataskaitomis, jungtinis PHARE priežiūros komitetas vertina, ar programų vykdymas atitinka priėmimo į Europos Sąjungą uždavinius, kaip numatyta PHARE finansiniuose memorandumuose, bei rekomenduoja keisti prioritetus ir (arba) prireikus perskirstyti PHARE programos lėšas, užtikrindamas, kad būtų įgyvendinti nustatyti uždaviniai ir tikslai;

3.12. jungtinis PHARE priežiūros komitetas sudaro PHARE priežiūros pakomitetą PHARE programos priežiūrai vykdyti. Į šio pakomitečio sudėtį įeina nacionalinis pagalbos koordinatorius, įgaliotasis valstybės pareigūnas, kiekvienos PHARE įgyvendinančiosios agentūros įgaliotasis PHARE programos pareigūnas ir Europos bendrijų Komisijos atstovai. PHARE priežiūros pakomitetas išsamiai aptaria kiekvienos programos, jos dalių ir sutarčių vykdymą, pagal Europos bendrijų Komisijai pateiktas ataskaitas vertindamas šiuos punktus: tinkamumą, efektyvumą, operatyvumą, galimą įtaką, atlieka kitą reikiamą vertinimą. PHARE priežiūros pakomitetas tikrina faktinius rezultatus, lygindamas su planuotaisiais, vykdymo ir sutarčių sudarymo eigą, finansinį srautą, programų ir projektų valdymo struktūras, teikia rekomendacijas ir jeigu PHARE įgyvendinančioji agentūra ir (arba) Centrinė finansų ir kontraktų agentūra be pateisinamos priežasties nesilaiko šių reikalavimų, imasi reikiamų priemonių užtikrinti tinkamą naudojimąsi finansine parama. PHARE priežiūros pakomitetas atsiskaito jungtiniam PHARE priežiūros komitetui ir prieš metinį jungtinio PHARE priežiūros komiteto susirinkimą pateikia bendrą išsamią ataskaitą apie visas programas.

4. ISPA programos lėšų valdymas ir kontrolė vykdomi taip:

4.1. ISPA programos lėšos Lietuvos Respublikai skiriamos vadovaujantis Europos Sąjungos Tarybos reglamentu Nr. 1267/1999;

4.2. ISPA programos lėšos iš Europos Sąjungos patenka į Nacionalinį fondą, kurio veiklą ir panaudojimą ISPA projektams finansuoti reglamentuoja Supratimo memorandumas dėl Nacionalinio fondo veiklos, susijusios su ISPA programos administravimu, pasirašytas 2000 m. gruodžio 14 d. tarp Lietuvos Respublikos ir Europos bendrijų Komisijos, kiti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos bendrijų Komisijos tarptautiniai susitarimai ir Lietuvos Respublikos teisės aktai;

4.3. kasmet Pagrindinės sutarties pagrindu pasirašomuose finansiniuose memorandumuose dėl ISPA programos (toliau vadinama – ISPA finansiniai memorandumai) nustatomi Europos bendrijų Komisijos finansiniai įsipareigojimai, šių įsipareigojimų vykdymo terminai, nurodomi finansuojami projektai;

4.4. ISPA programos lėšos, skirtos projektams Lietuvos Respublikoje įgyvendinti, iš Nacionalinio fondo pervedamos ISPA finansiniuose memorandumuose nurodytoms ISPA

įgyvendinančiosioms agentūroms vadovaujantis tarp Nacionalinio fondo ir ISPA įgyvendinančiųjų agentūrų pasirašytomis finansavimo sutartimis (toliau vadinama – ISPA finansavimo sutartys) ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatomis. ISPA finansavimo sutartyse yra nustatoma ataskaitų Nacionaliniam fondui už finansinės paramos lėšų panaudojimą teikimo tvarka, finansinė kontrolė, banko sąskaitų tvarkymas, dokumentų, kartu su paraiška pateikiamų Nacionaliniam fondui, sąrašas;

4.5. pagrindinės įgaliojimo valstybės pareigūno, atsakingo už Nacionalinio fondo veiklą, funkcijos, administruojant ISPA programos lėšas, yra šios:

4.5.1. teikti Europos bendrijų Komisijai paraiškas dėl lėšų skyrimo ir šias lėšas administruoti;

4.5.2. nacionalinio pagalbos koordinatoriaus pritarimu skirti įgaliojimus sektorių pareigūnams kiekvienoje ISPA įgyvendinančiojoje agentūroje;

4.5.3. sudaryti ISPA finansavimo sutartis tarp Nacionalinio fondo ir kiekvienos ISPA įgyvendinančiosios agentūros;

4.5.4. užtikrinti valstybės ir kitų bendrojo finansavimo išteklių srautą, kaip nustatyta ISPA finansavimo memorandumuose;

4.5.5. užtikrinti, kad finansinės atskaitomybės, naudojant ISPA programos lėšas, sistema (*Perseus* ar jai tapati) būtų nuolat papildoma, o ISPA įgyvendinančiosios agentūros tinkamai vykdytų atskaitomybės procedūras;

4.5.6. ISPA finansavimo sutartyse numatyta tvarka pervesti lėšas ISPA įgyvendinančiosioms agentūroms;

4.5.7. kartu su Europos bendrijų Komisijos atstovais ir nacionaliniu ISPA koordinatoriumi dalyvauti ISPA priežiūros komitete;

4.5.8. programos įgyvendinimo pabaigoje išieškoti negražintas nepanaudotas lėšas iš ISPA įgyvendinančiųjų agentūrų;

4.6. už ISPA įgyvendinančiosios agentūros veiklą atsako įgaliojimo sektoriaus pareigūnas, skiriamas įgaliojimo valstybės pareigūno, pritariant nacionaliniam pagalbos koordinatoriui;

4.7. įgaliojimo sektoriaus pareigūnas atsakingas už bendrą ISPA įgyvendinančiosios agentūros veiklą bei operacijas ir už tinkamą įgyvendintinių projektų finansinį valdymą: konkursų organizavimą, sutarčių sudarymą, apmokėjimą, techninį investicinės paramos projektų (prireikus – ir kitų projektų) įgyvendinimą;

4.8. sudaromas ISPA priežiūros komitetas, į kurio sudėtį įeina įgaliojimo valstybės pareigūnas, nacionalinis pagalbos koordinatorius, Europos bendrijų Komisijos, ISPA įgyvendinančiųjų agentūrų ir tarptautinių finansinių institucijų atstovai. Šis komitetas renkasi 2 kartus per metus ir iš naujo aptaria ISPA finansuojamas programas. Remdamasis monitoringo ataskaitomis, ISPA priežiūros komitetas vertina, ar programų vykdymas atitinka priėmimo į Europos Sąjungą uždavinius, kaip numatyta ISPA finansiniuose memorandumuose, bei rekomenduoja keisti prioritetus ir (arba) prireikus perskirstyti ISPA lėšas, užtikrindamas, kad būtų įgyvendinti nustatyti uždaviniai ir tikslai.

5. PHARE ir ISPA įgyvendinančiosios agentūros iš Nacionalinio fondo gautas finansinės paramos lėšas administruoja vadovaudamasi apskaitos, viešųjų pirkimų, atsiskaitymų ir kitomis taisyklėmis, įtvirtintomis Praktiniame PHARE, ISPA ir SAPARD sutarčių procedūrų vadove (*Practical Guide to PHARE, ISPA and SAPARD Contract Procedures*), kaip nurodyta PHARE ir ISPA finansiniuose memorandumuose.

6. SAPARD programos lėšų valdymas ir kontrolė vykdomi taip:

6.1. SAPARD programos lėšos Lietuvai skiriamos vadovaujantis Europos Sąjungos Tarybos reglamentu Nr. 1268/1999, taip pat Lietuvos Respublikos ir Europos bendrijų Komisijos, atstovaujančios Europos Bendrijai, daugiamečio finansavimo sutartimi dėl Specialiosios žemės ūkio ir kaimo plėtros paramos programos (toliau vadinama – Daugiamečio finansavimo sutartis), pasirašyta 2001 m. kovo 5 d. Briuselyje;

6.2. kriterijai, pagal kuriuos atrenkami iš SAPARD programos lėšų finansuojami projektai, Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau vadinama – Nacionalinė mokėjimo agentūra) pateiktų įgaliojimo valstybės pareigūnui mokėjimo paraiškų patvirtinimo ir

perdavimo Europos bendrijų Komisijai terminai ir tvarka nustatomi vadovaujantis Daugiametė finansavimo sutartimi ir Nacionaline žemės ūkio ir kaimo plėtros 2000-2006 metų programa;

6.3. kasmet Daugiametės finansavimo sutarties pagrindu Lietuvos Respublikos ir Europos bendrijų Komisijos pasirašomose metinėse finansavimo sutartyse dėl SAPARD programos (toliau vadinama – SAPARD metinės finansavimo sutartys) nustatomi Europos bendrijų Komisijos finansiniai įsipareigojimai Lietuvos Respublikai dėl SAPARD programos ir šių įsipareigojimų vykdymo terminai;

6.4. vadovaujantis Daugiametė finansavimo sutartimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. 1266 „Dėl Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos įsteigimo“ (Žin., 1999, Nr. [97-2801](#)), SAPARD agentūros funkcijas Lietuvoje vykdo Nacionalinė mokėjimo agentūra;

6.5. SAPARD programos lėšos, skirtos projektams Lietuvos Respublikoje įgyvendinti, iš Nacionalinio fondo pervedamos Nacionalinei mokėjimo agentūrai pagal Europos bendrijų pagalbos programų įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje nacionalinio fondo ir Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos susitarimą dėl SAPARD programos Lietuvos Respublikoje įgyvendinimo bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatomis;

6.6. Nacionalinės mokėjimo agentūros, kaip SAPARD agentūros, su įgyvendinimu ir mokėjimais susijusios užduotys yra šios:

6.6.1. kviešti pateikti paraiškas ir skelbti terminus bei finansavimo sąlygas;

6.6.2. atrinkti projektus pagal vertinimo kriterijus;

6.6.3. tikrinti, kurių projektų paraiškos gali būti patvirtintos pagal terminus ir finansuojamumo sąlygas, taip pat tikrinti, ar jos atitinka Daugiametę finansavimo sutartį bei viešųjų pirkimų nuostatas;

6.6.4. raštu išdėstyti sutartines prievoles tarp SAPARD agentūros ir paramos gavėjų, įskaitant informaciją apie atsakomybę šių prievolių nevykdymo atvejais, ir išduoti leidimą pradėti darbą;

6.6.5. atlikti patikras vietose, siekiant nustatyti projekto finansuojamumą prieš jį patvirtinant ir po patvirtinimo;

6.6.6. sekti veiklą, norint užtikrinti įgyvendinamų projektų vykdymo pažangą;

6.6.7. pranešti, ar priemonės įgyvendinamos pagal rodiklius;

6.6.8. užtikrinti, kad paramos gavėjas žinotų apie Europos Sąjungos įnašą į projektą;

6.6.9. tikrinti mokėjimų prašymus;

6.6.10. atlikti patikras vietose, siekiant nustatyti mokėjimų finansuojamumą;

6.6.11. tvirtinti mokėjimus;

6.6.12. atlikti mokėjimus;

6.6.13. tvarkyti įsipareigojimų ir mokėjimų apskaitą;

6.6.14. kai to reikalauja SAPARD agentūros ir paramos gavėjo sutartinės prievolės arba SAPARD programos nuostatos, kontroliuoti paramos gavėją po paramos lėšų išmokėjimo, siekiant nustatyti, ar ir toliau laikomasi terminų ir finansuojamumo sąlygų;

6.7. Nacionalinės mokėjimo agentūros metinių ataskaitų dėl SAPARD programos lėšų panaudojimo sertifikavimą atlieka sertifikuojančioji institucija, kurios funkcijos yra šios:

6.7.1. dokumentu patvirtinti metinę Nacionalinės mokėjimo agentūros finansinę ataskaitą bei SAPARD programos eurų sąskaitą – nurodyti, ar jos išsamios, tvarkingos ir teisingos;

6.7.2. pateikti metines ataskaitas apie Nacionalinės mokėjimo agentūros valdymo ir kontrolės sistemų tinkamumą, gebėjimą užtikrinti, kad išlaidos atitiktų Daugiametės finansavimo sutarties priedo A skyriaus 7 straipsnio 1 dalies nuostatas;

6.7.3. patikrinti, ar finansuojama ir ar teisingai finansuojama Daugiametės finansavimo sutarties priedo A skyriaus 8 straipsnio 2 dalyje nurodyta šalies finansuojama dalis (bendrojo finansavimo lėšos);

6.8. SAPARD programos įgyvendinimo priežiūrai sudarytas Nacionalinės žemės ūkio ir kaimo plėtros 2000–2006 metų programos priežiūros komitetas, kurio veiklą reglamentuoja Daugiametės finansavimo sutarties priedo B skyriaus 7 straipsnis.

7. Finansinės paramos lėšų panaudojimo kontrolė atliekama vadovaujantis Pagrindinės sutarties, Daugiametės finansavimo sutarties, PHARE ir ISPA finansinių memorandumų, PHARE ir ISPA finansavimo sutarčių, SAPARD metinių finansavimo sutarčių, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo (Žin., 1995, Nr. [51-1243](#)) ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatomis.
